

BASIN BÜLTENİ **İstanbul, 02 Şubat 2010****Femsan, Teker İçi (jant - hub) Elektrik Motoru Uygulamasını WIN Fuarında Tanıtacak**

Yakın zamanda Elektrikli Araçların gündelik hayatımızda giderek artan oranda yer bulmaya başlayacağına kesin gözüyle bakılıyor. Geçmiş dönemlerde sanayileşme sürecinin otomotiv kısmına oldukça geç entegre olan Türkiye, bu sefer teknolojik gelişmelerin göbeğinde yer almakta kararlı.

Ülke olarak bu yeni teknolojiye uyum sağlama hevesimiz oldukça yüksek olsa da sonuç itibariyle asıl yüklenicilerin firmalar olacağı da kesin. Bu bağlamda FEMSAN Elektrik Motorları da üstüne düşeni yaptı ve Elektrik Araçların en önemli parçalarından birisi olan Elektrik Motorunun ilk örneğinin uygulamasını WIN fuarında tanıtma çalışmalarını tamamladı.

Malum, Elektrikli Araçlar son dönemlerdeki en popüler konulardan birisi. Dünyada bu konu ile ilgili gelişmeler basında kısa zaman aralıklarında yer almakta. Her gelişme bizlere fosil yakıtların çevreye verdiği zararlardan kurtulma yolunda daha fazla umut pompalıyor. Çalışmaların sadece sözde kalmayıp neticelerinin ticari ürün olarak pazarda yer bulmaya başlaması ise herkesi ziyadesiyle memnun etmekte.

Konu biraz teknik açıdan incelenecek olursa en önemli unsurların akü ve elektrik motoru olduğu hemen ortaya çıkmakta. Araçların mekanik yapısı ile ilgili kayda değer bir problem gözüküyor. Daha uzun çalışma süresine sahip ve daha kısa sürede şarj edilebilir aküler ile ilgili çalışmalar bu konunun ehli kurumların bünyesinde sürmekte. Elektrik Motorlarına ait çalışmalar ise nispeten daha stabil hale gelmiş gibi görünüyor. Artık standartların netleşmeye başladığından söz edilebilir.

Araçlarda Elektrik Motoru uygulaması ile ilgili 2 temel yöntem var. Birincisinde, aynı dizel veya benzinli motor gibi tek ve büyük bir elektrik motorunu aracın ön bölümüne yerleştirmek ve şanzımana bağlamak. Bu tip uygulamalarda genellikle motorun çevresinde su dolaştırılarak soğutma düzeneği sağlanmış oluyor. Aracın büyüklüğüne, hızına ve kapasitesine bağlı kalmak şartıyla dünyadaki uygulamalarda 40 ile 100 kW arasında motor güçleri gözlemlenebiliyor. İkinci yöntem ise aracın yürümesini sağlayan her tekerin içerisindeki janta monteli elektrik motorları kullanmak. Bu nispeten yeni bir teknoloji ve uygulamaları örnekleri henüz ilk aşamada sayılabilir. İkinci seçenekte farklı motorların (birbirinin aynı dahi olsa) elektronik olarak birbirleri ile iletişimlerini sağlamak ve kumandalarını gerçekleştirme konusu ise halen kafalarda muallâklığını koruyor.

FEMSAN, her iki motor seçeneği için de uygulama örneklerini gerçekleştirmiş vaziyette. Geçmiş dönemlerde ülkemizin en önde gelen kurumlarından birisi için -imzalanan gizlilik anlaşması gereği isim açıklanamamaktadır- 40 kW gücünde, su soğutmalı, akü beslemeli 72 V. DC'lik bir kaynak kullanılarak bir elektrik motoru imal edildi. Araç üzerinde yapılan testler sonucunda arzu edilen ölçüm değerlerinin elde edildiği tespit edilmiştir. Bu deneme ile Türkiye'nin Elektrikli Araçlar için Elektrik Motoru tasarım ve üretim kabiliyetine haiz olduğu FEMSAN sayesinde ortaya çıkmıştır.

Tekerlek içerisindeki janta monteli Elektrik Motoru (hub motor) ise FEMSAN'ın yeni uygulama örneği. Normal bir araba jantına monte edilmiş motorun kumandası ve göstergeleri de çalışır vaziyette 25 - 28 Şubat tarihlerinde düzenlenecek olan WIN fuarında 2. hol A110 numaralı FEMSAN standında ziyaretçilerini bekliyor.

Esas itibariyle FEMSAN, yıllardır yük taşıma maksatlı ağır hizmet tipi elektrikli araçların fırçalı motorlarının imalatçısı, sürücülerin ise tedarikçisi konumunda. Uzun yıllar neticesinde FEMSAN'da ortaya çıkan tecrübe şu anda yeni teknolojilere adaptasyon için önüne çıkacak ciddi projeleri beklemekte.

FEMSAN Hakkında:

Faaliyetlerine 1988 yılından bu yana sürdürmekte olan FEMSAN, halen ülkemizin en büyük Doğru Akım (DC) elektrik motorları üreticisi konumunda. Geçtiğimiz yılın başlarında Femsan bu unvanına yeni bir unvan daha ekledi ve ülkemizin ilk servo motor imalatçısı oldu. Endüstriyel otomasyon alanında çok yüklü miktarda kullanılan servo motorlara ait talebin tamamının dış alım vasıtası ile karşılandığı düşünülürse bu gelişmenin stratejik öneme haiz olduğu kolayca anlaşılabilir.

Klasik üretim çeşitlerinin yanı sıra Femsan, ülkemiz için önemli pek çok projede alt yüklenici olarak yer almakta. Halen Türk Silahlı Kuvvetlerinde kullanılmakta olan füze fırlatma rampalarına ait motor ve jeneratör grupları bundan 10 yıl önce teslim edildi.

Savunma Sanayi İcra Komitesi tarafından alınmasına yönelik sözleşme görüşmelerine başlanılan havadan bağımsız tip denizaltılarda kullanılacak ana tahrik motorları haricindeki tüm DC Motorların Femsan bünyesinde imalatı ile ilgili yüklenici Alman firma HDW yetkilileriyle yapılan ön görüşmeler ise olumlu geçti.

Stratejik öneme haiz diğer pek çok askeri ve sanayi projelerinde de yer alan firma, imzalanan gizlilik anlaşmaları gereği detayları kamuoyu ile paylaşmamaktadır. Tüm bunlara ek olarak, son yıllarda yürürlüğe konulan ihracat atılımı sayesinde Femsan, Avrupa'nın büyük satıcı-dağıtıcılarının DC Motor alanındaki ana tedarikçisi durumuna gelmiştir.

www.femsan.com